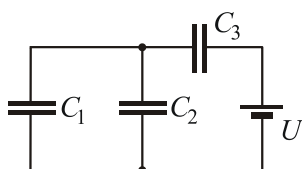

PRVA PROVERA ZNANJA IZ ELEKTROTEHNIKE I
(popravni)

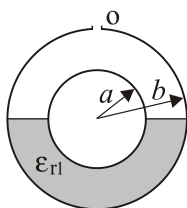
1. U tačkama $A(-a,0)$, $B(0,a)$ i $C(a,0)$ pravouglog koordinatnog sistema nalaze se tačkasta naelektrisanja $Q_A = 2Q$, $Q_B = -Q$ i $Q_C = Q$. Odrediti vektor električnog polja i potencijal u koordinatnom početku $O(0,0)$. Sistem se nalazi u homogenom dielektriku relativne dielektrične konstante ϵ_r . Numerički podaci: $a = 0.3\text{m}$, $Q = 10\text{pC}$, $\epsilon_r = 2$.

2. U kolu, prikazanom šemom na slici poznato je opterećenje kondenzatora C_1 , Q_1 . Odrediti napon izvora U i energije elektrostatičkog polja svih kondenzatora.

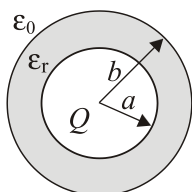
Brojni podaci: $Q_1 = 1\mu\text{C}$, $C_1 = 10\text{nF}$, $C_2 = 20\text{nF}$, $C_3 = 30\text{nF}$.

3. Neograničeno dug cilindrični kondenzator sa vazдушnim dielektrikom, poluprečnika elektroda $a = 1\text{mm}$ i $b = 3\text{mm}$, opterećen je naelektrisanjem stalne podužne gustine $q' = 50\text{pC/m}$. Odrediti intenzitet vektora električnog polja u funkciji rastojanja od ose kondenzatora i izračunati njegovu vrednost na površini unutrašnje i spoljašnje elektrode. Izračunati napon između elektroda ovog kondenzatora.

4. Unutrašnja elektroda sfernog kondenzatora (slika), poluprečnika $a = 3\text{cm}$, koji je priključen na stalan napon $U = 300\text{V}$, učvršćena je u odnosu na spoljašnju elektrodu, poluprečnika $b = 2a$, postojem od dielektrika relativne dielektrične konstante $\epsilon_{r1} = 3$. Ako se kondenzator ne isključuje sa izvora, a u vazdušni deo kondenzatora kroz mali otvor O na vrhu nalije tečan dielektrik relativne dielektrične konstante $\epsilon_{r2} = 9$, odrediti promene:

- a* naelektrisanja na elektrodama kondenzatora,
- b* energije kondenzatora i
- c* maksimalne vrednosti električnog polja u kondenzatoru.

5. Usamljena provodna lopta poluprečnika $a = 2\text{cm}$ obavijena je koncentričnim slojem dielektrika relativne dielektrične konstante ϵ_r , poluprečnika b (slika), i nalazi se u vazduhu. Lopta je opterećena naelektrisanjem Q . Odrediti relativnu dielektričnu konstantu dielektrika, ϵ_r , i poluprečnik razdvojne površine dielektrika i vazduha, b , tako da maksimalno polje u dielektriku i vazduhu ima istu vrednost i da energija elektrostatičkog polja lokalizovana u vazduhu bude četiri puta veća od energije elektrostatičkog polja lokalizovane u dielektriku.

Napomena: Prva dva zadatka vrede po 25 poena, treći i četvrti po 20 poena i peti 10 poena.